

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomæ Comptoni Carleton, Cantabrigiensis,
Societatis Jesu, In Collegio Anglicano Leodiensi Sacrae
Theologiae Professoris, Cursus Philosophicus Uniuersus**

Carleton, Thomas Compton

Antverpiæ, M.DC.XCVII.

Disputatio XVIII. De Negationibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95656](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95656)

SECTIO II.

Sitne rectè assignata divisio Entis Rationis in Negationem, Privationem, & Relationem.

I. Non videtur rectè assignata divisio Entis Rationis in Negationem, Privationem, & Relationem.

Non rectè assignata videtur hæc divisio. Primo, quia mera fictio sine ullo fundamento est species Entis Rationis, & tamen sub hac divisione nequaquam continetur. Secundo, quia sicut entia realia dividuntur in decem prædicamenta, quidni etiam Entia Rationis, quæ ad eorum similitudinem fingi possunt, in totidem dividantur, sicut ea dividit Pythagoras, & viginti prædicamenta constituit ad similitudinem quippe substantiæ finguntur Chimæra, Hippocervus, & alia hujusmodi Entia Rationis, quæ finguntur quasi per se stantia. Per modum quantitatis fingitur extensio horum Entium Rationis, vel spatium imaginarium & similia: per modum qualitatis, ut si fingamus Angelum album, illa enim albedo fingitur inesse Angelo, cum tamen Chimærica sit, nulla siquidem à Deo creati albedo potest, quæ perat naturaliter Angelo inherere.

II. Hac divisio solùm completur Entia Rationis quæ ad scientias deserviunt.

Dico ergo divisionem hanc rectè assignatam esse pro Entibus Rationis tantum doctrinalibus, sub qua proinde divisione non continentur merè ficticia, quæque nihil ad scientias deserviunt, nec ad entis realis cognitionem quidquam conducunt: fingi siquidem Entia Rationis innumera possunt quæ prædicamenta omnia transcendunt. Fictionem aliquam ad negationem reducunt, quia, inquit, quæ finguntur entia, nulla sunt, ad quid enim fingerentur si essent? Alij tandem Ens Rationis dividunt in Fictionem, Negationem, & Relationem, Privationem autem ad negationem reducunt. Sed lis est de nomine, nos ut solemus loquemur cum communi.

III. Quomodo differat Relatio rationis à Negatione & Privatione.

Differt relatio Rationis à Negatione & Privatione, quod illa (nisi merè Chimærica sit, ut inter duas Chimæras) positivum aliquid ad absolutum pro fundamento supponat, cui denominationem dat respectivi, cum esse ad & esse in ratione nostra distinguui possint: Negationes verò pro fundamento supponunt negativum quid, licet concipiuntur ad modum positivi. Ratio Entis Rationis ab omnibus Entibus Rationis abstracta, analoga sit, an univocam dicam dum de ente reali, eadem enim utriusque est ratio, cum non minor, imo haud paulo fortasse major generum ac specierum sub ente ficto copia sit, & varietas quam sub vero.

IV. Relatio rationis ex triplici capite oriri potest.

Relatio verò rationis ex triplici oriri capite potest. Cum enim ad relationem realem tria requirantur, scilicet objectum reale, ratio fundandi, & terminus realis realiter existens, defectu primi Relatio prædicamentalis Dei ad creaturas ficta est, & Ens rationis, quia Deus relationis realis de novo adveniens capax non est, sicut nec mutationis, Defectu secundæ,

omnes relationes quæ consequi finguntur denominationes extrinsecas, dicuntur esse rationis, ut relatio domini, servi, vili ad videntem, de quibus suo loco. Defectu tertij, relatio A dami ad Antichristum, vel Petri existentis ad eundem Antichristum est ficta, sicut à fortiori relatio parietis ad Chimæram; si enim relatio realis ad terminum non existentem dari nequeat, multo minus ad impossibilem.

Circa secundam divisionis hujus membrum, Negationes scilicet & Privationes, cum multa sint dicenda, peculiarem hinc de ijs instituemus disputationem, licet enim à multis de ijs in Physicis disputetur, commodior tamen hinc immediatè post Ens Rationis videtur de ijs tractandi locus.

SECTIO III.

Quid sit prima, quid secunda intentio: ubi utrum secundæ intentiones sint Entia Rationis.

Intentio licet propriè loquendo sit actus voluntatis quo tendimus in finem, tumitur nihilominus hinc pro actu intellectus, per quem tendimus in objectum, seu illi attendimus.

Duplex est, formalis & objectiva: formalis est ipse actus, objectiva objectum ab actu cognitum, sicut fides dicitur vel actus quo credimus, vel res ipsa credita, sicut etiam dicimus definitio formalis, & definitio objectiva.

Intentio tum formalis tum objectiva duplex est, prima & secunda. Intentio formalis prima, est actus directus, seu ille qui ita tendit in objectum, ut alium actum non supponat, sicque primo tendit, & objectum hoc modo cognitum est prima intentio objectiva quia primo actum terminat. Secunda intentio formalis, est cognitio reflexa tendens in priorem alique actum, ut cum quis scit se aliquid scire. Non tamen est semper necessarium ad hoc ut actus sit reflexus quod feratur in actum præcedentem, sed sufficit ferri in objectum illius, supponendo actum præcessisse, sic actus comparans naturam abstractam cum suis inferioribus est reflexus, quia licet feratur in naturam, supponit tamen præcessisse actum abstractentem. Objectum hujus secundi actus vocatur secunda intentio. Prima ergo intentio formalis constituit subiectum, prædicatum, definitionem, &c. secunda ea jam constituta cognoscit.

Hinc infero, nec omnem primam intentionem objectivam esse Ens reale, ut cum primò concipit quis Chimæram, ac proinde non semper requiritur secunda intentio ad Ens Rationis formandum: nec etiam omnem secundam intentionem objectivam esse Ens Rationis, ut constat cum supra aliquid reale, vel super actus intellectus nostri refleximus, qui certè Entia Rationis non sunt, nisi subjective, de quo tamen genere Entium Rationis hinc non est sermo.

DISPUTATIO XVIII.

De Negationibus.

Negationes Entibus Rationis sunt affines.

Entibus Rationis affines sunt Negationes, imò eisdem, ut multi putant, ovo genitæ, scilicet actione scilicet intellectus; unde sicut illa, Rationis entia, ita Negationes Rationis non entia vocari volunt: ut quæ illa sunt esse, ita sua non esse intellectui debere dicantur. Alij tamen, quamvis ex-

lis eas, & tenuis, ut ita dicam, stirpis esse fateantur, figmenta nihilominus esse pernegant. Quidquid sit, rebus certè positivis perniciosæ, ac fatales sunt, ut pote quarum semper occasu oriuntur, nascuntur interitu, morte vivunt. De his ergo præsens erit disceptatio.

SECTIO

SECTIO I.

Vtrum dentur Negationes Auctorum sententia.

I. Propositur factus distinctus

In hoc totius cardo disputationis vertitur, ut, sint necne in rerum natura huiusmodi negationes, ostendamus: res enim non usque adeo certa, explorataque vel in unam partem est, vel alteram. Negationes siquidem improbant nonnulli, plerique supponunt, haec tamen ex industria probavit, quod sciam, nemo. Quarimus ergo in praesenti, dentur necne huiusmodi Negationes, seu remotiones entium, quae rebus positivis extreme, seu contradictione opponantur, sintque formalis earum de rerum natura expulsi: Nonnulli enim ob difficultates, quas ex negationibus provenire arbitrantur, eas rejiciunt ut impossibiles.

II.

Negationes, quamvis aliquo modo tenebrae, rebus tamen aliis lucem afferunt.

Contra factum oportuit: nec propterea negationes ablegandae sunt, quod non nihil secum molestiae ferant, sed astruendae potius, cum stabilitas semel earum doctrina, res quaque intricatissimas faciles reddat & expeditas: & quamvis aliquo sensu tenebrae ipsae sint, rebus tamen alijs non parum lucis adferunt. Quod vel inde constat, illi enim ipsi, qui haec negationes impugnant maxime, isdem postea maxime utuntur, nec explicare quidquam in hoc genere possunt, quin in eas incogitantes, imò nolentes incidant. Conari ergo debet Philosophus, ut principium potius aliquod stabilitat quamvis non nihil in eo difficultatis occurrat, & eo posito, clarè postea procedat, quam ut eo negato, omnia tenebris involvat. Difficultates verò, si quae insurgant, complandandae sunt, non fugiendae.

III.

Prima sententia negat dari Negationes, & Privationes.

Prima itaque sententia negat dari a parte rei Negationes, & privationes, easque aliud nihil esse asserit, quam res ipsas positivae possibile. Hucusque auctores hujus sententiae conveniunt, in modo tamen eam explicandi differunt. Aureolus, Gabriel Sotus, & alij quibus subscribit Pater Moncaeus d. r. c. 3. negationes, & privationes, ajunt esse res possibile connotando propositionem de ipsis negativam veram. Sed contra: haec enim est manifesta petitio principij, contraria enim sententia contendit, propositionem negativam quae de ipsis per modum positivae tendentiae formatur, ut aer est tenebrosus, veram esse non posse, nisi dentur negationes, ut latius ostendam sectione sequente.

IV.

Docti cujusdam recentioris circa Negationes sententia.

Doctus ergo quidam recentior ait; Negationes aliud nihil esse, quam formas, seu res positivas possibile connotantes volitionem, vel nolitionem divinam ut existant. Petrus ergo purè possibilis, est, inquit, entitas Petri, & vel nolitio divina ut existat omnino, vel volitio ut tali tempore existat, & tunc, inquit, adveniente illo tempore, transit ipso facto Petrus à possibili ad actualem.

V.

Secunda sententia asserit dari Negationes, & Privationes.

Secunda sententia omnium ferè aliorum est, dari huiusmodi Negationes, & privationes & suo modo à parte rei existere, tamquam remotiones rerum positiviarum, isque contradictione opponi, itaque ipsis adversari, ut nullà potentia cum ipsis componi, aut simul existere possint: ita Scotus, Cajet. Molina, Suarez d. 54. Metaph. l. 4. & 5. Vasq. l. p. d. 61. c. 1 & 2. Rubius, Nursia, Conimb. Hurta. d. 3. Phy. Arriaga d. II. Phy. l. 12. & alij passim, licet hi omnes supponant potius Negationes dari, quam probent.

VI.

Tertia sententia media ait re-

Tertia sententia media inter duas praecedentes affirmat rerum quidem contingentium, seu quae existere, & non existere possunt, dari negationes, rerum verò impossibilem, seu quae existere essentiali,

ter repugnant, nullas dari. Dicunt itaque negationes tollibiles de facto dari, intollibiles nec esse, nec esse posse, ita recentiores aliqui.

tingentium dari Negationes, non impossibilitatem.

SECTIO II.

Quid circa Negationes sentiendum.

Dicendum cum Auctoribus secundae sententiae sectione praecedente relatis, concedendas necessario esse Negationes à formis, seu rebus possibilibus distinctas, & ipsis contradictorie oppositas, nec tollibiles tantum, sed etiam intollibiles. Ad Conclusionis declarationem simul & probationem.

I. Conclusio datur Negationes à rebus possibilibus distinctae.

Notandum, sicut in rebus positivis, ita & in Negationibus tria reperiri, necessitatem, impossibilitatem, & contingentiam, sed modo ferè opposito, ubi enim res est necessaria, Negatio est impossibilis: ubi res impossibilis, Negatio necessaria: demum ubi res contingens, Negatio similiter contingens, Ens solum necessarium est Deus Optimus Maximus, cujus proinde quisquis Negationem concipit, Chimæram concipit, omnium, quae fingi possunt, maximam, rerum scilicet omnium impossibilium (si magis & minus impossibilibus reperitur) maximè impossibilem. Res impossibiles sunt Hippocervus, Homo-leo, & similes, quorum Negationes ita existunt, ut necessariae existant, Res tandem contingentes sunt, Lux, ignis, calor, & huiusmodi, quorum, ipsis non existentibus, existunt negationes, ipsis positivis evanescent, rebus verò iterum pereuntibus, denud emergunt negationes: & mori faciles, & renasci.

II. In Negationibus reperitur necessitas, impossibilitas, & contingentia.

Probatur Conclusio primò ex principio illo per se noto, Impossibile est idem simul esse, & non esse, sed in hac sententia sequeretur, idem simul esse, & non esse, ergo. Probatur minor, Negatio secundum hos auctores non distinguitur a re possibili, nec hac ab actuali, ergo Negatio rei est idem cum esse possibili, & actuali, ergo non esse rei, est idem cum ipsa re, ergo idem est esse & non esse ejusdem rei, cujus tamen oppositum statuitur pro principio per se, & lumine natura noto.

III. Si Negatio non distinguitur a re possibili, sequitur idem simul esse, & non esse.

Confirmatur primò: non minus datur objectum à parte rei in quod fertur haec propositio, alius minus non est, quam in quod fertur propositio affirmans, haec enim tam est veritas cognoscibilis, quam oppositum, & contradictio non solum exercetur in actibus assensus & dissensus, sed etiam in objectis, sicq; datur non solum formalis contradictio, sed objectiva, quo sensu dicunt omnes, non posse idem simul esse & non esse. Unde Aristoteles c. de oppositis, t. 9. ut affirmatio, inquit, veluti, sedet, negationi, seu non sedet, opponitur: sic & res quae sub utrumque cadunt, sedere, inquam, & non sedere sibi mutuo adversantur. Ergo clarissimè docet Aristoteles contradictoria existere à parte rei.

IV. Non exercetur contradictio tantum in actibus, sed etiam in objectis. Aristoteles contradictoria statuit in objectis.

Confirmatur secundò, ex S. Augustino, qui to. 6. l. de natura boni contra Manichaeos, c. 15. sine, clarissimè hanc sententiam tradit, ubi de Privationibus loquens addit: quae tamen etiam privationes rerum sic ordinantur in universitate natura, ut sapienter considerantibus, non indecenter vices suas habeant; nam & Deus certa loca, & tempora non illuminando, tenebras fecit tam decenter quam dies: si enim nos continendo vocem, decenter interponimus in loquendo silentium, quanto magis ille quarundam rerum privationes decenter facit, sicut rerum omnium perfectus artifex. Quid clarius? & toto libro idem prosequitur argumentum, ubi tam plenè, tam puerè, tam clarè, hanc nostram de Negationibus sententiam tradit, ut ad quemvis moderatum Negationum impugnatorem convertendum sufficiat.

V. Clarissimè S. Augustinus testimonium ad probandum dari Negationes, & Privationes.

VI. Non minus à parte rei verum est hominem mori, esse cæcum, & sexcenta hujusmodi, quam vivere, & videri, ergo est aliquid à parte rei unde denominationes illa proveniunt.

VII. Si Anti-Christus non sit per merum nihil, ergo idem est à parte rei Anti-Christus non est, & alius mundus non est.

VIII. Hæc omnia facile explicantur in sententiâ astruente Negationes.

Secundò probatur: non minus à parte rei, & nemine cogitante verum est hominem mori, ignem extingui, Petrum non sedere, non legere, Paulum esse cæcum, & sexcenta hujusmodi, quam hominem vivere, Petrum videre &c. ergo aliquid esse à parte rei debet, à quo hæc ijs denominationes proveniant, sed nihil excogitari aliud potest præter negationes, quæ has denominationes negativas tribuant, sicut formæ positivæ denominationes tribuunt positivæ, ergo, Confirmatur primò; tam visione intuitivâ novit Angelus lucem non esse, quam esse Confirmatur secundò; sine negationibus explicari hæc & similes propositiones nequeunt, Anti-Christus non existit, sol non lucet, quæ sunt diversæ veritates objectivæ.

Nec dici potest, quod insinuant aliqui, Anti-Christum, seu rem non existentem esse nihil, seu non esse per nihil: vel enim volunt nihil illud per quod non existit Anti-Christus, esse Anti-Christi negationem, & tunc convenimus; vel esse simpliciter nihil, & hoc dici nullo modo potest, sic enim à parte rei idem esset Anti-Christus non existit, & alius mundus, vel lux, ignis, calor non existunt, si enim per nihil non existant, in non existendo nihil differunt, & tamen manifestum videtur non esse idem à parte rei, Anti-Christus non existit, & alius mundus non existit. Si verò confugiant ad formas posibles, impugnabuntur scctione sequente.

At verò in sententiâ astruente negationes, hæc omnia quoad hoc facillimè explicantur: sicut enim res quævis est per suam entitatem (quodque enim sibi sicut suum esse) ita res omnes non sunt per negationem quam res quævis habet sibi peculiariter respondentem: unde Anti-Christus non esse denominatur per negationem Anti-Christi, lux per negationem lucis, & sic de cæteris. Cum ergo hic explicandi modus sit clarissimus, non video cur quispiam novis insistendo vijs, ultro se velit in tenebras conjicere. Quid verò sit existere, dicam in Metaphysicâ.

SECTIO III.

Negationes non sunt res, aut formæ posibles.

I. Modus explicandi Negationes per formas posibles.

II. Hæc, & similes propositiones Negatio, lucis est in aere, non possunt verificari per formas posibles.

III.

IV.

Inter opiniones, quæ hodie tollunt negationes maximè probabilis, ex ijs quos vidi, propositiones negativas explicandi modus, est per formas posibles, ita ut negatio caloris, lucis, Anti-Christi, sic calor, lux, & Anti-Christus posibles. Hunc itaque propositiones negativas explicandi modum hac scctione peculiariter impugnabo.

Contra ergo est primò: In his propositionibus aer est tenebrosus, privatus luce, seu negatio lucis est in aere (idem est de his, Petrus est innocens, Beatissima Virgo immunis fuit ab omni peccato, & similibus) per negationem non potest intelligi forma possibile, ergo. Probatur antecedens, non, est idem dicere, negatio lucis est in aere, & est in aere lux possibile, hæc enim diversa sunt objecta, & diversæ veritates cognoscibiles, quarum una cognosci potest sine aliâ, multa enim scimus non, esse, quæ possible sunt necne, dubitamus: sic mundum ab æterno, non fuisse certò scimus, potuerit necne esse ab æterno, dubitamus, imò multi negant, ergo non est idem mundus non fuit ab æterno, & mundus potuit esse ab æterno.

Dices; negatio lucis non est lux possibile quomodocumque, sed lux purè possibile, Contra, ergo lux purè possibile aliquid aliud includit præter lucis possibilitatem, quod aliud esse nequit, præter lucis negationem.

Contra est secundò: hæc propositio est vera, lapis à parte rei habet carentiam visus, seu non videt, & ta-

men sensus esse nequit, lapis potest videre, sic enim propositio esset falsa, ergo negatio non est forma possibile, hic enim negatio de lapide affirmatur, forma verò possibile non affirmatur. Dices; fingitur ibi negatio visus in esse lapidi. Contra; objectum hujus propositionis est à parte rei, nemine enim cogitant e lapis non videt, nullâ ergo hic opus fictione ut propositio sit vera, imò esset falsa si negationem visus chimericam lapidi affingeret, cum nulla talis in eo à parte rei existat. Nec etiam sensus hujus propositionis est, quod aliqui asserunt. Lapis non potest videre, esto enim verum id sit, per hanc tamen propositionem non enunciat, sed sunt diversæ objecta, & diversæ veritates cognoscibiles.

Contra est tertio. Potest unum revelari, & esse de fide, non alterum, ergo non sunt idem, consequentia est clara, antecedens probatur ex his & similibus propositionibus ex sacra scripturâ desumptis, Tenebrae erant super faciem Abyssi, Gen. 1. v. 2. Non per faciem Abyssi fuisse est de fide, lucem illic fuisse possibilem nullus, opinor, dicit esse articulum fidei. Confirmatur: Christum non peccasse certum est, & fidei calculo firmatum testante scripturâ 1. Pet. 2. v. 22. Qui peccatum non fecit, posse Christum peccare, tantum abest ut sit de fide, ut ratio, & pietas, & communis Theologorum consensus perneget, Patrum autoritate innixa, qui copiosis adeo gratiarum rivis, ac Divinitatis rore perfusam sanctissimam illam animam fuisse pronunciant, ut non peccatum tantum, sed omnem ab eâ peccandi potentiam excluderint: ut latius ostendi d. 14. de Incarnatione s. 1. & 3. Ergo manifestum videtur non esse idem rei vel formæ negationem, & rem ipsam possibilem.

Contra est quarto. Deus per actum positivum vult non esse alium mundum, ergo vult illius negationem, seu illum non esse, sed illa negatio non est mundus possibile, mundus enim non est possibile per voluntatem Dei, sed per sua prædicata intrinseca, nec enim volendo efficere posset Deus Chimeram esse possibilem, ergo volendo illius negationem, aliud vult à mundi possibilitate. Confirmatur: etiam hujus mundi vult Deus possibilitatem, ergo velle mundum esse possibilem non est nolle mundum existere.

Dices, velle alium mundum non existere, est velle illum esse purè possibile. Contra primò, ergo esse mundum purè possibilem dicit aliquid aliud præter possibilitatem, nempe formalem exclusionem seu remotionem existentiam, vel ipsius rei, hæc autem est negatio. Contra secundò, velle mundum purè esse possibilem perinde est, ac velle eum esse possibilem tantum, ergo vult exclusionem alicujus aequalitatis. Sicut velle parietem esse album tantum, est velle ei inesse albedinem, & negationes omnium aliarum qualitarum, differunt enim ex parte objecti velle parietem esse album, & velle esse tantum album, hoc ergo secundum superaddit carentiam, seu exclusionem aliarum qualitarum. Quod clariù constat in uno actu intellectus quo quis diceret hæc est album, & in alio quo idem affirmaret, est album tantum.

Dices ad summum hæc ostendere, quando quis dicit aer est tenebrosus, vel Deus vult alium mundum non existere, tenebras, & non existentiam non esse merè lucem, aut alium mundum possibilem, sed esse illa connotando propositionem negativam de ipsiis veram. Contra primò, ut propositio sit vera, debet esse conformis suo objecto, ergo cum affirmet aer è à parte rei esse tenebrosus, debet objectum illud existere à parte rei, sed non est mera possibilitas, ergo negatio, cum aliud assignari nequeat. Contra secundò objectum

Sequitur sensum hujus propositionis Lapis non videt, esse Lapis potest videre.

Nec sensus illius propositionis est, Lapis non potest videre.

V. Est de fide tenebras fuisse super a faciem Abyssi, lucem illic fuisse possibilem, non est de fide.

VI. Christum non peccasse certum est, potuisse Christum peccare omnes meminerunt refugium concedere.

VII. Negatio mundi non est mundus possibile.

VIII. Velle mundum esse purè possibilem est aliquid præter illius possibilitatem.

IX. Vt hæc propositio aer est tenebrosus, sit vera debet necessariò esse aliqua negatio.

dò objectum hujus actus, aer est tenebrosus est ad-
quate ab hac propositione distinctum, nec enim
propositio illa habet se pro objecto, ergo illud per
quod aer est tenebrosus, est adquate distinctum ab
actu hoc affirmante, ergo actus ad hoc nullo modo
conducit. Verum est quidem si actus sit verus, ar-
guitivè sequitur objectum ita se habere, sed argu-
mentum contendit, nisi ex parte objecti sit aliquid
aliud præter meram possibilitatem lucis, propo-
sitionem veram esse non posse.

X.
Hæc argu-
mentum a pro-
bant dari
negationes
etiam veris
impossibi-
lium.

Quæ hæc tenus diximus eodem modo urgent con-
tra tertiam sententiam. sectione secundâ relata-
corum scilicet, qui rerum quidem possibilem &
contingentium negationes admitebant, non im-
possibilem. Contra hos auctores idem formo ar-
gumentum, quando quis per actum positivè ten-
dentem dicit; Chimæra non est, sensus non est Chi-
mæra est possibile, sed nec sensus est Chimæra est im-
possibile: quamvis namque istud verum sit, per pro-
positionem tamen illam non enunciatur, ergo ne-
cessariò admittenda est Chimæra negatio.

SECTIO IV.

Ex alio capite impugnatur sententia tollens
negationes ubi de Ente diminuto.

I.
Negationes
erant ab
æterno, for-
mæ autem
possibiles
secundum
aliquid sui
non erant
ab æterno.

SEXTO itaque impugnatur sententia tollens nega-
tiones, & simul stabilitur nostra Conclusio: Nega-
tiones rerum erant ab æterno, nam lux, calor, sol,
cælum, & reliqua non erant ab æterno, ergo eorum
negationes erant, sed formæ possibiles non erant ab
æterno secundum aliquid intrinsecum, ergo nega-
tiones non sunt res possibile. Major certa est, & ab
omnibus admittitur: minor probatur, si ab æterno
fuerint res possibile secundum aliquid positivum
quantumvis diminutum sit, ergo vel illud commu-
nicatum sibi habuerunt à Deo, vel non: non pri-
mum, nam esse illud ijs vel necessario communi-
cavit, vel liberè non liberè, fide enim certum est Deum
liberè operari primò cœpisse in tempore; nec ne-
cessariò, certum namque similiter est Deum nihil
operari ad extra necessariò.

II.
Si res ab æ-
terno suis-
sunt secun-
dum ali-
quid sui,
Deus nihil
proprie
crearet, vel
annihilaret.

Nec etiam dici potest positivum illud, quod res
ab æterno habent secundum hanc sententiam, non
esse ijs à Deo communicatum: primò, quia sic secun-
dum aliquid sui essent à se. Secundò, quia Deus nihil
proprie creare diceretur, cum res omnes prius sint
secundum aliquid sui, sicque non simpliciter pro-
ducerentur ex nihilo. Tertio, nec posset Deus quid-
quam proprie annihilare, cum res semper secundum
aliquid sui maneat, juxta hanc sententiam, sicque
nunquam rediguntur ad nihilum.

III.
Res non fe-
rent ex ni-
hilo simpli-
citer, ergo
non proprie
crearentur.

Dices, esse illud possibile, est solum esse quoddam
diminutissimum, quod proinde non obstat creatio-
ni. Contrà, obstat esse illud diminutissimum, quo
minus dicatur res fieri ex nihilo simpliciter, ergo
quo minus creetur. Antecedens probatur, minus si-
quidem illa res haberet, quæ nec esse quidem hoc,
quantumvis minus haberet, ergo esse istud di-
minutum non est simpliciter nihil. Dices, est quasi
nihil. Contrà, ergo actio Dei est quasi creatio,
quantum enim rei tribuit, tantum actioni demit.

IV.
Si esse illud
diminutum,
quidquam
sit, quan-
tumvis exi-
guum, obstat
creationi.

Respondent quidam, esse hoc diminutum, quod res
habent ab æterno, & status possibilitatis est status
quidam sterilis, in quo res ad nulla ferme munia
sunt aptæ, sicque est ferè nihil. Convenimus, credo,
tandem, ita enim esse illud suum minutulum paula-
tim extenuant, ut levi statu in negationem diffan-
dum videatur. Contrà tamen est primò, si esse illud
diminutum sit tantum ferè nihil, ergo actio Dei est

tantum ferè creatio. Contrà secundò, sterilis ille sta-
tus tot incommoda parere visus est Patri Suario d.
31. Metaph. s. 2. num. 3, ut nec Scotum (qui à nonnullis
pro hac sententiâ citari solet) illum tenuisse asserat,
nec in mentem alicujus doctoris catholici venire
potuisse, si sermo sit de re. Unde, ut bene advertit P.
Suarez ibidem, unanimis sanctorum Patrum vox
est, quicquid à Deo factum non est, aut Deum esse,
aut nihil. Dices, tantum loqui Patres de esse aliquo
reali, quod rebus ab æterno tribui sine errore non
posse asserunt, non de esse diminuto. Contrà, negant
expressè ullum esse quantumcunque minutum crea-
turis ab æterno concedi posse, & ipso facto quod
esse hujusmodi haberent, illud ajunt fore reale.

Quicquid
à Deo fa-
ctum non
est, aut
Deus est,
aut nihil.

Respondent aliqui secundò, produci modò crea-
turas ex nihilo existentia, & hoc ad creationem suf-
ficere, licet non producantur ex nihilo essentia.
Contrà, produci ex nihilo existentia est produci ex
nihilo simpliciter, vel non: si ita, ergo esse illud es-
sentia nihil est, sicque non datur ab æterno hoc esse
diminutum; si non, ergo res simpliciter non crean-
tur, sicque redit prius argumentum. En quo se cun-
que vertunt adversarij, in quos scopolos impingunt,
quos nunquam vitabunt, nisi fateantur, quod res
est, esse hoc diminutum, & possibilitatem rerum ni-
hil esse positivum, sed meram negationem.

V.
Non sufficit
dicere Deum
producere
creaturas
ex nihilo
existentia,
non ex ni-
hilo essentia.

Id verò in hac sententiâ maximè difficile est,
quod explicari in eâ nullo modo possit, quid sit
creaturas produci, & transire de non esse ad esse. Est,
inquiunt, dari ipsis in tempore existentiam, quam
ab æterno non habuerunt. Contrà nam præterquam
quod falsum sit existentiam distingui ab essentia, ut
suo loco ostendam, idem argumentum formo de
existentiâ; hæc namque ab æterno non fuit, ergo
eius negatio fuit ab æterno, ergo hæc saltem nega-
tiones necessariò sunt admittendæ.

VI.
In sententiâ
tollente ne-
gationes
explicari
nequit
quomodo
res transi-
ant de non
esse ad esse.

Respondent alij rem actu existere esse ens illud
diminutum connotans talem voluntatem Dei.
Contrà, ergo res omnes quæ de facto existunt, exi-
terunt ab æterno, nam secundum hos auctores esse
illud diminutum fuit ab æterno, sed etiam talis vo-
luntas Dei fuit ab æterno, ergo adæquata ratio ex-
istentia rerum fuit ab æterno: ergo res ipsæ ab æ-
terno existerunt. Dicunt esse voluntatem Dei ad
tale tempus determinatam, seu quâ dicit, volo ut
sol, aut ignis tali die, vel horâ existant, unde tali die
vel horâ adveniente, ipso facto sol & ignis de non
esse transeunt ad esse: & ponuntur à parte rei. Con-
trà eadem enim difficultas est de ipso tempore, in-
quiro enim quid sit talem diem, vel horam existere,
si nihil aliud nec positivum, nec negativum sit,
quàm voluntas Dei, & dies ille, vel hora possibilis,
ergo dies ille, & hora fuerunt ab æterno, tam enim
dies & hora possibilis secundum illos, quam volun-
tas hæc Dei fuit ab æterno. Dices, voluntas quidem
hæc Dei fuit ab æterno, sed non terminata pro æ-
ternitate. Contrà, ergo terminatio illa passiva ali-
quid aliud est præter tempus illud possibile, hoc
ergo inquirimus quid sit. Velint nolint, concedere
debeant negationem, in quo verò conceptu sita
sit possibilitas rerum, dicam suo loco.

VII.
Ex hoc mo-
do tollendi
negationes
sequitur
res omnes
exuisse ab
æterno.

Sequitur
hinc diem
vel horam
fuisse ab
æterno.

SECTIO V.

Argumentis contra Negationes satisfis.

OBijciunt primò sanctum Thomam 1. p. q. 15. a. 2. ad
primum, ubi ait malum, per quod intelligit privationem, non habere in Deo idæam propriam, sed
agnosci per bonum oppositum. Contrà pri-
mò, vel hinc probatur S. Thomam agnovisse nega-
tiones, vocat enim privationes oppositas bono, pri-
vatio

I.
Ostenditur
S. Thomam
agnovisse ne-
gationes.

vatio ergo gratia, vel lucis non est lux, aut gratia possibilis, hæc siquidem non est opposita luci, & gratia existenti. Contrà secundò, eodem articulo negat S. Doctor materiam primam habere idem propriam, sed cognosci ait solum per idem totius, ergo pari modo quis diceret S. Thomam negare materiam primam. Ideo ergo ait S. Thomas privationem cognosci per formam oppositam, non quod cognoscatur per eam tamquam per medium, sed quia non potest privatio, quæ talis, obijci menti, quin simul obijciatur forma qua privat, ut bene Granado 1. p. tract. 4. d. 5. num. 7. sed hoc est alterius loci.

Quo sensu dicit S. Thomas privationes cognosci per formas oppositas.

II.

Quo sensu dicit Aristoteles id quod non est, non sciri.

In nulla sententia dici potest tenebras videri.

III.

Quæ ratione affirmat Aristoteles visum esse lucis, & tenebras.

Quo sensu Prophetæ tenebras ad Deum laudandum invocat.

IV.

Licet lux existat per se, non tamen potest non existere per se.

Obijciunt secundò Aristotelem 1. post. c. 2. dicentem, quod non est non scitur. Confirmatur, affirmat idem, esse visum esse lucis & tenebrarum. Contrà, de mente enim Aristotelis satis constat supra ex sectione tertia. Ad argumentum itaque respondeo solum velle Aristotelem id quod est falsum cognosci non posse, Deus enim non novit hominem esse equum, nec nosse potest, licet, ut bene S. Thomas, sciat hanc propositionem, nullum totum est majus sua parte, esse falsum, sed hoc non est falsum, sed verum. Nunquam autem negat Aristoteles cognosci negationes, & privationes. Ad Confirmationem dico, non posse intelligi Aristotelem quasi velit sensu percipi tenebras, cum dicat ipse, & cum eo communis Philosophorum sententia, objectum formale visionis esse colorem & lucem, sicut objectum auditus sonum. Deinde ait *audistum esse audibile & non audibile*, quod certum est in omni rigore sumi non posse, si enim audibile non sit, audiri certè, & sensu percipi non potest. Nec in ullâ sententiâ dici potest videri privationem, licet admitteremus privationem lucis esse lucem possibilem, tunc enim lux purè possibilis existeret realiter, cum exercere deberet munus reale, nempe emittere species.

Ad hunc ergo locum Aristotelis dico intelligendum eum esse distributione, ut ajunt, accommoda seu secundum capacitatem subjectorum, visum scilicet esse circa lucem propriè, seu eam percipiendo, circa tenebras verò solum occasionaliter, quatenus scilicet, dum lucem non percipit, occasionem intellectui præbet colligendi lucem illic non esse, seu quod, eodem recidit, lucis privationem esse, quam occasionem ex visu peculiariter, non ex alio sensu desumit. Sicut cum Propheta tenebras ad Deum laudandum invitat, vult ut eum laudent occasionaliter, id est hominibus Deum laudandi occasionem præbeant. In tantum etiam Deus creare dicitur tenebras, quatenus suspendit concursum lucis conservativum, luce verò sublata, resultat illius privatio, sicque producuntur quasi tenebræ indirectæ.

Obijciunt tertio: lux existit, seu est per se, ergo & quando, non existit, non est per se. Nego consequentiam: imò est implicancia in terminis, sic enim idem esset simul & non esset, hominem exempli gratia mori formaliter, & ignem extinguere, esset realiter hominem vivere, & ignem etiamnum existere.

SECTIO VI.

Præcipuum argumentum contra Negationes.

I. Obijciunt quartò, & fortius: si res sicut esse suum habet per se sine ullo superaddito, ita & non esse suum non habeat per se, & nullo superaddito, sequitur duas propositiones contradictorias esse simul falsas, nempe *jam Anti-christus est per se ipsum sine super addito, quæ propositio est falsa, & jam Anti-christus non est per se sine super addito, quæ secundum nos est etiam falsa, cum falsum sit secundum*

nos Anti-christum non esse per se, & sine superaddito. Respondetur secundam propositionem *jam Anti-christus non est per se sine super addito*, duobus positis modis intelligi, primò ut sensus sit purè negativus negans scilicet Anti-christum jam esse per se, & hoc sensu opponitur priori propositioni; sensus enim est Negatio Anti-christi jam est, quod est verum: si verò sensus sit, Anti-christus non est per se, id est, est suum non esse, est propositio falsa, sed non contradictoria præcedentis, cum utraque sit affirmativa.

Obijciunt quintò: affirmatio & negatio esse debent de eodem objecto, sed si negatio qua quis dicit Petrus non currit, pro objecto habeat negationem cursus, non est de eodem objecto de quo est hic actus, petrus currit, cum actus unus sit circa negationem, alter circa entitatem positivam, ergo, Respondetur Aristotelem c. de Oppositis paulò ante medium expressè docere objecta propositionis affirmativæ, & negativæ æquè opponi, ac propositiones ipsas, *sedere enim*, inquit, & *non sedere æquè sibi ex parte objecti adversantur, ac propositiones ipsæ, quibus hæc affirmamus & negamus*. Dico itaque, ut affirmatio & negatio sint circa idem, sufficere ut propositio affirmativa repræsentet id, cujus negationem repræsentat negativa, hoc enim modo sunt virtualiter circa idem objectum, sic enim una intentionaliter tollit, quod altera ponit, & si physicè facere possent, quod faciunt intentionaliter, seu repræsentativè, verè una à parte rei tolleret objectum alterius.

Secundò Respondetur, actum hujusmodi affirmationem, *negatio Petri est*, duplicem in se virtualiter rationem complecti, licet à parte rei inseparabilem, est enim affirmatio simul & negatio, unde & duplex etiam habet objectum, directum alterum, alterum indirectum, directum est negatio quam affirmat, indirectum, res illa cui negatio opponitur. Dum ergo dicitur *negatio cursus est in Petro*, & per alium actum *Petrus currit*, idem est objectum (altem inæquatum utriusque actus, uterque enim cursum habet pro objecto, directè alter indirectè.

Affirmando itaque objectum directum, negationem scilicet cursus, negatur indirectum, sicque idem habent objectum affirmatio & negatio, directè una, alia indirectè, & cursum quem una ponit, altera tollit. Sicut ipso facto quod quis per motum localem accedit ad Occidentem, recedit ab Oriente: & sic idem indivisibilis motus dum est accessus ad unum terminum, est recessus ab opposito. Idem in accessu & recessu intentionali contingit, affirmatione scilicet & negatione, idem enim indivisibilis actus seu motus intentionalis, ut accedit ad negationem formæ, recedit à formâ. Ad argumentum itaque in forma, distinguo majorem, affirmatio & negatio esse debent de eodem objecto directo, nego majorem; directo vel indirecto, concedo: vel esse debent de eodem objecto æquivalenter, concedo majorem; formaliter, nego, nisi actus negativus sit purus recessus, seu fuga, tunc enim idem est objectum adæquatum utriusque actus, cursus scilicet, negatio autem cursus objectum talis actus nullo modo ingreditur.

Obijciunt sextò, & arguunt à conglobatis: sequeretur, inquit, dari Negationem quam Deus tollere non potest, nempe negationem Chimæ. Secundò, fuisse negationes hæc ab æterno. Tertio, fuisse aliquid non productum à Deo. Quarto, daretur negatio quæ melior, & majoris præcij esset, quam res aliqua positivæ, ut negatio peccati melior est odio Dei, negatio poenæ inferni est melior errore, & similia. Quintò, res positiva esse negatio, cum non minùs removeat negationem, quam negatio rem. Sextò, hinc occasio præbetur hæretico alicui dicendi

Hæc propositio iam Anti-christus non est per se sine superaddito facit duplicem sensum.

II. Obijci. affirmatio & negatio debent esse de eodem objecto.

Resp. primo cum Arist. affirmationem & negationem non esse de eodem objecto.

III. Hic actus Negatio Petri est simul affirmatio, & negatio.

IV. Propositio illa affirmando objectum directum, negat indirectum.

Affirmatio & Negatio non debent esse de eodem objecto directo.

V. Argumenta varia contra negationes in unum congesta.

dicendi res etiam positivas fuisse ab æterno. Contra hæc omnia à fortiori urgent in ente diminuto.

VI.

Respondetur itaque ad primum nil in eo esse incommodi, cum aliud non sit non posse Deum Chimæ negationem tollere, quam non posse Chimæram producere. Ad secundum nil in eo est mali, re ipsa enim solum est, res positivas ab æterno non fuisse. Ad tertium, nego id ex negationibus deduci, negationes quippe non sunt aliquid, hoc enim positivum sonat. Secundo, dico negationes causam habere sibi proportionatam, cum enim effectus non sint, sed defectus, causam habent, non efficientem, sed, ut ita dicam, deficientem, suspensionem scilicet, vel non exhibitionem concussus, sicque fieri ipso facto dicuntur, quod res positivæ non fiant. Ad quartum, distinguo antecedens, daretur negatio quæ esset physice melior rebus positivis, nego antecedens, moraliter melior, concedo, sicut aurum & argentam multis, non viventibus tantum, sed sensitivis etiam præferuntur. Ad quintum, res positiva non est pura remotio, sed multa habet munia realia, ex quibus positiva ejus entitas dignoscitur.

Negationis cum non sint effectus, sed defectus, non habent causam efficientem, sed defectivam.

VII.

Veritas appetenda: si quis ea abutatur, sibi imparet.

Ad sextum tandem dico, si ratio illa valeat, nullam debere homines amplius artem vel scientiam docere, cum nihil tam sanum, tam sanctum sit, ex quo aranea venenum, perversi perniciem non hauriant. Eloquentiæ aliqui, Poëtica non pauci, Musica (arte præstantissima, & ad animos ad omnem pietatis sensum permovendos aptissima) plurimum abutuntur, ita ut nullibi verius sit, *Corruptio optimi pessima*: harum igitur, opinor, artium tractatione superfedendum. Veritatem sequimur omnes, veritas, ubique investigare eam possumus, sincere & libere aperienda; si quis ea in suam abutatur perniciem, prætere æquit Philosophus.

SECTIO VII.

De distinctione Specifica, & numerica Negationum.

I.

Carentia variatur specie pro diversitate specificarum formarum in oppositarum.

I. Ico primò. Carentiæ multiplicatur specie secundum diversitatem specificam formarum, quibus opponuntur. Ratio est, cum enim in eo solum sit hæc earum essentia, ut aliud nihil sint quam remotiones formarum, pari cum iis passu procedunt, & ad earum distinctionem distinguuntur, ut enim esse illud qualecunque quod habent, in ordine ad formas habent, quibus privant, ita & distinctionem, sicque abesse, ita & distinctas esse, ex proportionem ad formas accipiunt.

II.

Numero etiam variantur negationes pro numero rerum quas removent.

II. Dico secundò. Negationum numerus à formarum seu rerum quas removeat numero desumendus est. Probatur ex separabilitate reali, quæ realis distinctionis manifestum indicium est; negatio Petri tolli potest manente negatione Pauli, negatio lucis, vel caloris A. manente negatione lucis, aut caloris B. ergo distinguuntur.

III.

Tenebræ, sicut una negatio, an plures.

Dices, tenebræ sunt unica privatio, sed non sunt privatio unius tantum lucis, sed omnis, ergo pro diversitate numerica rerum non multiplicantur negationes. Respondetur negando majorem, tenebræ enim ex variis negationibus sunt quasi compositæ, unde quot gradus lucis non existunt, tot suo modo existunt graduum lucis negationes, sicque tenebræ aggregatione tantum sunt una privatio. Unde crescente luce, tenebræ decrescunt, luce decrescente, intenduntur: licet in ratione tenebrarum formaliter consistant in indivisibili, cum enim tenebræ simpliciter, & antonomastice sumptæ, omnem lucem excludant, si vel minimum illucescat, tenebræ sub hoc

Tenebræ in ratione tenebrarum formaliter consistunt in indivisibili.

conceptu cessant, & tantum remanet obscuritas: licet communis usus obscuritatem frequenter cum tenebris confundat, & nihil inter auctores usitatus, quam ut crepusculum vespertinum primæ tenebræ vocetur.

Dico tertio: unius formæ in eodem subjecto una tantum numero est privatio, seu carentia. Ratio est, sicut enim non sunt multiplicanda entia sine necessitate, ita & non entia, sed ad formam plenè & integrè tollendam una sufficit negatio, seu carentia, nil ergo est cur ponantur plures, magis quàm cur plures actiones totales ponantur respectu ejusdem numero effectus. Confirmatur, producta in aère luce A. vel omnes ejus privationes tolluntur, vel non: si non, ergo aliqua privatio simul cum luce sibi contradictoria in eadem manet parte subjecti, quod implicat; si verò re posita omnes illico tollantur, negationes, cui finis plures ponuntur, cum una æquè formam excludat, ac mille. Confirmatur secundò, sicut cujusque rei esse unum est, ita & non esse.

IV.

Unius formæ in eodem subjecto una tantum est carentia.

SECTIO VIII.

Num ad subjectorum multiplicationem multiplicentur Negationes.

Respondetur negativè, sed unius rei, seu formæ una tantum, per se loquendo, est negatio, sed divisibilis, quæ proinde, re vel formâ positâ, non tota tollitur, sed illa tantum negationis pars, quæ loco, ubi res, vel forma producitur, aut locatur, respondet. Explico Conclusionem, rem, vel formam non esse, est privationem illius, negationem, seu carentiam (hic enim promiscuè pro eodem accipimus) esse? unde cum anima Petri, exempli gratia, & illius unio non fuerint ab æterno, illarum negationes ab æterno suo modo fuisse necessarium est, alterum enim ex contradictoriis omni loco, & tempore existere debet.

I.

Unius rei una tantum per totum univrsium est negatio, sed divisibilis.

Dum ergo anima illa creatur corpori unita hic, seu in hac parte spatij, probabilius mihi videtur non totam animæ & unionis negationem, seu ubique tolli; sed illam solum ejus partem quæ parti spatij in qua anima creata est respondet, manente adhuc negatione in reliquis omnibus spatij partibus, in quibus non existit anima. Unde ulterius dico, quando aer in mundi exordio à Deo sine luce producebatur, nullam in eo novam lucis negationem emergentem, seu carentiam, per quam denominaretur privatus luce, sed sufficere priorem lucis, & unionis carentiam. Et idem esset si Deus aliquam modò aeris particulam sine luce produceret in spatij supra cælos imaginariis.

II.

Producta re aliqua non tota ejus negatio tollitur sed una tantum illius pars, in aère obscuro, initio mundi producto, nulla nova emergit lucis negatio.

Varias habet partes conclusio. Primò itaque potestrem hanc ejus partem probò, nempe, ut aer in eo casu denominetur privatus luce, non opus esse ut nova emergat negatio, sed negationem prius suo modo existentem, ad id munus sufficere. Sicut non sunt multiplicanda entia sine necessitate, ut diximus sect. præcedente, ita neque non entia, sed nulla est necessitas novam hic statuendi negationem emergentem ergo. Probatur minor, producta illà supra cælos aëris particulâ, priore stante lucis carentiâ in ea parte spatij in qua est aer, non potest aer, ne quidem divinitus, habere lucem, ergo per illas lucis & unionis carentias denominatur non habens lucem, illæ quippe negationes per suam essentiam lucem omnem ab illâ aëris & spatij parte, quamdiu manent, excludunt; ergo præstant hæc, quod novæ præstarent si emergerent, ergo non est cur eas quis emergere affirmat,

III.

Sicut non sunt multiplicanda entia sine necessitate, ita neque non entia. Aer, si crearetur supra cælos, denominaretur per carentiâ lucis prius sibi existentem.

IV. *Implicat ut simul in eadem parte spatij sit res, & illius negatio.*

Quodd verò stante priore negatione, implicet aërem illum habere lucem, probatur, res enim & illius negatio in eadem parte spatij esse non possunt, sic enim res esset simul & non esset, ergo quod impedit quo minus lux sit in illa spatij parte, impedit quo minus insit aëri, qui in illa parte spatij existit. Confirmatur, ideo dari naturaliter nequit duplex actio totalis, quia altera esset superflua, sed nova hæc negatio in subjecto emergens esset superflua, ut ostensum est ergo.

V. *Novâ emergente illic negatione, prior esset superflua.*

Secundò probatur: novâ in aëre illo emergente negatione seu carentiâ, vel manet prior carentiâ, vel perit: si maneat, altera ut dixi, erit superflua, cum utraque aërem æquè privet luce; Nec etiam est cur pereat, cum enim æquè potens sit ad effectum illum præstandum, ac nova illa privatio emergens, quidni potiùs illius resultantiam per hanc impediri dicemus, quàm hac emergente priorem evanescere?

VI. *An quis dici possit cæcus per aliquid extrinsecum.*

Objicies primò, hinc sequi, Petrum esse cæcum per aliquid extrinsecum; utraque enim hæc negatio, & visus scilicet, & unionis illius visus, est Petro extrinseca. Resp. primò, esse eum cæcum per nihil, sic enim negationes communiter appellantur, quidni ergo & cæcus esse poterit per aliquid extrinsecum? Secundò dico, debere eas aliquo modo Petro esse intrinsecas, nempe intimè ei præsentem, quod sufficit, ut dixi, ad aliquid intrinsecum ab eo tollendum.

VII.

Objicies secundò: *Privatio est carentia formæ in subjecto apto*, ergo debet esse in subjecto. Respondetur primò, privationem esse aliquo modo in subjecto; intimè scilicet illi præsentem, alioqui effectum suum habere, & lucem ab aëre, visum ab oculo tollere non potest. Respondetur secundò, dictum illud ita intelligi, ut scilicet denominatio carentis, si sit privativa, cadat supra subjectum aptum ad formam, qua carentiâ hæc illud privat, & ad effectum illius, formalem recipiendum, non supra subjectum ad hæc aptum. Quare si Angelus cum aëre tenebroso penetraretur, tam non esset lucidus quàm aër, hic tamen privationem lucis habere diceretur, cum sit subjectum lucis capax, Angelus negationem, quia subjectum est ad hanc formam & denominationem recipiendam incapax. Unde ipso facto quodd ponatur subjectum aptum, dici potest privatio præexistens illi inesse.

Si Angelus penetraretur cum aëre tenebroso, aër haberet privationem lucis. Angelus negationem.

VIII.

Respondetur tertio, & præcipuè: dictum illud, *Privatio est carentia formæ in subjecto apto*, hoc modo debere intelligi, nempe, Privationem esse non esse formam in subjecto apto habere formam, seu est formam non esse in subjecto apto, quod perinde sonat ac si dicatur, Privatio est exclusio formæ à subjecto apto formam illam habere. Non est ergo dicti hujus sensus, Privationem debere esse in subjecto, si propriè loquamur; tum quia Privatio propriè in subjecto esse non potest, tum quia effectum suum non minus propriè præstat, quàm si inesset.

Quis si verus sensus illius dicit, Privatio est carentia formæ in subjecto apto.

IX.

Objicies tertio: hinc sequi, si duæ animæ in inferno, vel dæmones inter se, aut dæmon cum animâ penetraretur, eandem habere eos gratiæ privationem. Distinguo antecedens, sequitur eandem habere eos gratiæ privationem inadæquatè, concedo antecedens; adæquatè, nego. Privatio siquidem adæquatè sumpta, cum sit carentia formæ in subjecto apto, seu formæ tali subjecto unitæ, non formæ solum, sive ea substantialis sit, sive accidentalis, carentiam dicit, sed etiam unionis.

Nulla duo res habere possunt eandem privationem adæquatè.

X.

Cum ergo, licet eadem gratia in uno Angelo, vel animâ esse possit, & in aliâ, tadem verò unio non possit, utpote quæ suum, & tantum suum subjectum respicit, sequitur apertè nulla unquam duo subjecta privatum iri per eandem privationem adæquatè sumptam, utpote quæ duas in se partiales carentias, ut di-

Ostenditur ulterius nullam duo subjecta habere posse eandem privationem

xi, complectitur, formæ scilicet, & unionis, hæc autem posterior in uno tantum subjecto effectum suum habere potest, cujus admirum unius respectu est privatio, respectu aliorum, negatio.

XI. *Privatio & Negatio adæquatè sumptæ differunt essentialiter.*

Unde Privatio & Negatio adæquatè sumptæ differunt essentialiter: licet enim altera Privationis pars, nempe carentia formæ absolutæ, sit eadem numero in diversis successivè subjectis, & esset in pluribus simul, si penetrarentur, pars tamen altera privationis, nempe carentia unionis, essentialiter respicit unionem qua privat, & consequenter respicit solum subjectum illius unionis.

XII. *An dua res possint successivè habere eandem privationem*

Et hinc solvitur quod objici posset, nempe, si duæ aliquæ res eodem se tractu, seu ordine localiter sequantur, aqua v. g. & aër antiâ per tubum plumbeum attracta, ex hac explicatione sequi res illas eadem lucis privatione successivè denominari luce privatas. Hoc tamen nullo modo hinc sequitur, cum enim privatio completè sumpta non formæ tantum carentiam involvat, sed unionis, unio verò apta lucem unire aëri, non sit apta illam unire aquæ, nec e contra, consequenter carentia unionis aptæ unire lucem aquæ non denominabit aërem privatum luce, nec e contra. Unde tamen unione lucis cum aqua, etiamsi aqua illa intimè penetraretur cum aëre, aër tamen non erit lucidus, nec habebit in se lucem quoad effectum illius formalem, nisi etiam unio hujus lucis ponatur illic similiter cum aëre.

XIII. *Dua illa carentie partiales insinuatur in ipsa definitione Privationis.*

Hæc verò duæ partiales carentiæ, ex quibus una integra Privatio conflatur, in ipsa Privationis definitione clarè insinuantur, *Privatio est carentia formæ in subjecto apto*: primæ particulæ innuunt formæ carentiam, In carentiam unionis, sicut enim forma per unionem est in subjecto formaliter, ita per unionis privationem, tribuendo singula singulis, formaliter definit esse in subjecto.

XIV. *Quo sensu forma, & privatio involvant se invicem formaliter.*

Objicies quartò, privatio tollit formam formaliter, & e contra, ergo utraque esse debet in subjecto. Distinguo antecedens, tollunt se formaliter, id est immediatè & non per aliquid intermedium, sicut formam tollit causa efficiens, dum vel suspendit concursum, vel aliquid productum cum formâ incompositibile, concedo antecedens; si verò per tollere se formaliter intelligatur in genere causæ formalis, hoc nec necessarium est, nec possibile, non necessarium, quia sine hoc effectum suum præstat negatio formam scilicet è subjecto expellendo, ut ostensum est; non possibile, quia privatio propriè inesse subjecto non potest, sed esse illius in subjecto, est formam in subjecto non esse.

XV. *Specialis ratio de negationibus quibusdam liberis.*

Solum noto peculiarem fortè esse rationem de omissione purâ, & negationibus liberis, si quæ hujusmodi admittantur, hæc enim, licet propriè esse in subjecto non possint, cum tamen exercitia sint potentia liberæ, aliquo modo præ reliquis inesse debent suis subjectis.

SECTIO XI.

Utrum re vel formâ positâ pereat tota earum Negatio, & Privatio.

Diximus sectione præcedente unius rei unam tantum, per se loquendo, esse negationem, divisibilem tamen, & per omnia spatia diffusam: Quorumdam itaque opinio est si hæc, verbi causa, in materiâ palmari forma aliqua ignis, vel calor, albedo, aut aliud quodcumque accidens producatur, horum negationes non eo solum loco desinere, ubi res illæ producuntur, sed ubique, sicquæ si res in minimo loco producatur, Angelus, exempli gratiâ, in puncto tollitur, inquirunt, ubique ejus negatio.

I. *Prima sententia affirmat, proinde quæ re, totam ejus negationem ubique tollit.*

Con-

II. Conclusio : quando res aliqua productur, negatio illius eo tantum loco tollitur ubi res productur, non alibi. Probatur, quando entitas aliqua, Petrus exempli gratia, productur Londini, vel negatio eius est Romæ; vel non: si est, habeo intentum; si non, ergo Petrus simul est Romæ, ubicumque enim non est res positiva, debet esse illius negatio; cum ubique esse debeat alterum ex contradictoriis. Dices ideo Petrum non esse Romæ, quia non habet ubicationem Romanam, non quia negatio Petri Romæ existat. Contrâ, & sit Confirmatio conclusionis: Petrum esse Romæ dicit duo, entitatem scilicet Petri, & entitatem ubicationis, nec sufficit existentiam Petri esse ubicumque, sed ad hunc effectum esse debet Romæ: unde si per impossibile ubicatio Petri sola statuere-tur Romæ, & entitas alibi, Petrus non esset Romæ, ergo similiter Petrum non esse Romæ dicit duo, negationem scilicet entitatis Petri, & negationem ubicationis Romanæ. Confirmatur secundò, Petrus Romæ, est complexum positivum, ergo & non Petrus Romæ, si adæquatè sumatur, est complexum negativum, ex negationibus earum rerum compactum, ex quibus constabat complexum illud positivum.

III. Secundò probatur, & efficacius in sola ubicatione. Quando ubicatio A productur Cantabrigiæ, vel negatio hujus ubicationis tollitur ubique, vel non: si non, intentum; si ita, Contrâ, ergo illa ubicatio est Oxonij, Parisiis, Leodij, cum non sit verum dicere illam non esse in ullo ex his locis, rem enim in aliquo loco non esse, & ejus negationem ibi esse, sunt synonyma, ergo falsum est dicere ubicationem illam A non esse Oxonij, cum tamen ex suppositione producatur tantum Cantabrigiæ. Hic autem recurrere non possunt ad negationem ubicationis (qua ratione utuncque eludent prius argumentum) cum eadem sit negatio ubicationis, & negatio rei, cum res, de qua hic agitur, sit ipsa ubicatio, quæ per se, non per aliam ubicationem est, ubicumque est.

IV. Objicies primò: esse cujusque rei est unum, ergo & non esse. Distinguo consequens, ergo & non esse est unum divisibile, concedo consequentiam; est unum indivisibile, nego. Unde variæ illius negationis partes tolluntur, prout res cujus est negatio illi successivè applicatur. Urgebis, esse rei est indivisibile, ergo & non esse, seu negatio. Distinguo consequens, ergo non esse est indivisibile intensivè, concedo consequentiam; est indivisibile extensivè, nego. Unde negatio puncti, vel arenulæ est infinitè diffusa, & quando productur punctum aliquod hic, perit quidem negatio totius puncti, sed non tota negatio, hæc enim duo sunt divertissima.

V. Objicies secundò: ergo res simul est & non est, cum secundum vos res simul in rerum naturâ sit cum sua negatione. Nego sequelam si absolutè loquamur & simpliciter, nam ut res dicatur simpliciter non esse debet illius negatio esse ubique, res verò non omnino existere. Urgebis, ut res sit simpliciter, sufficit eam vel uno in loco esse, nec est opus ut sit ubique, ergo etiam ut res non sit simpliciter, sufficit illius negationem ubique esse, nec est opus ut sit ubique. Nego consequentiam, disparitas est clara, cum enim non malignantis, ut aiunt, sit naturæ, ut res aliqua dicatur simpliciter non esse, debet nullibi esse, si enim vel uno in loco sit, falsum est dicere non esse, sed ad summum non est hic, non est ibi, non hoc vel illo loco. Sic, ut res simpliciter sit possibilis, sufficit vel unam esse causam quæ possit eam producere, ut verò non sit possibilis, non sufficit negatio unius alicujus causæ potentis eam producere, sed omnium causarum negationes requiruntur. Sic, ut paries dicatur albus, anima unita, ignis productus, sufficit una albedo, unio, & productio, ut paries non sit albus, anima non unita,

ignis non productus, requiritur omnis albedinis unio, & productionis negatio.

Cum verò dicitur simul esse rem, & ejus negationem, falsum est, non enim sunt simpliciter simul, hoc enim omnimodam simultatem sonat, nec temporis tantum, sed loci. Quod de ubicatione omnibus fatendum est, ut ostendi in secundâ probatione, ubicatio enim Petri Londini existentis non est hic, ergo debet hic esse forma, per quam denominetur non esse hic, sed ista sola est ubicationis illius negatio, ergo.

Objicies tertio: saltem sequitur, si, re positâ, non tollatur tota illius negatio, sequitur, inquam, rem simpliciter esse in rerum naturâ, & simpliciter non esse in rerum naturâ, cum æquè potens sit negatio ad tribuendam denominationem non existentis, ac res ad denominationem existentis. Respondetur negando consequentiam, nam non esse in rerum naturâ est, non solum hoc vel illo loco non existere, sed non existere omnino, propter naturam negationum, ut supra dixi. Verum ergo est rem simpliciter esse, & negationem rei simpliciter esse simpliciter, non tamen hinc sequitur rem non esse simpliciter, ad hoc enim non sufficit illius negationem uno aliquo loco esse, sed esse debet ubique, seu ita ut rei nullum relinquat locum, sed è rerum naturâ planè eam excludat. Cum ergo rerum natura, seu universum sit divisibile, nil mirum si in unâ ejus parte existat, aliâ non existat, seu quod res in uno loco existat, in alio rei negatio. Quod si totum spatium est unicum punctum, tunc per nullam potentiam posset simul existere res, & ejus negatio.

Objicies quartò: ut res dicatur non esse hic, sufficit hic esse negationem ubicationis, licet non sit negatio rei. Contrâ primò, saltem ubicationem Londinensem non esse hic, est ejus negationem esse hic, ut ostensum est. Contrâ secundò, ubicumque res non est, debet ejus negatio esse, cum evidens videatur ubique debere esse alterum ex contradictoriis. Respondetur ergo, si sumatur rem non esse hic inadæquatè, seu pro negatione solius rationis formalis per quam res est hic, concedo antecedens; si sumatur adæquatè, nego, sicut enim res hic, est complexum ex re & ubicatione, ita & rem non esse hic, si completè sumatur, est complexum ex negatione tam ubicationis, quam rei.

Urgebis ablatâ solâ ubicatione aufertur illud complexum, ergo per solam negationem ubicationis Petrus non est Leodij. Distinguo antecedens, aufertur in ratione complexi formaliter, seu reductivè, concedo antecedens; specificativè seu adæquatè, nego. Sic solâ sublata unione, vel uno palmo, tollitur homo & ulna in ratione hominis & ulnæ formaliter, non tamen propterea totum tollitur, quod in homine erat, & in ulnâ. Verum est quidem sublata ubicatione tolli necessariò rem, cum esse sine ubicatione non possit, non tamen tollitur formaliter per negationem ubicationis, sed per negationem propriæ entitatis. Unde positâ solâ negatione ubicationis Leodienis, non tollitur totum id per quod Petrus erat Leodij, seu illius complexi, Petri nimirum Leodij existentis.

Petrus ergo quando primò productur non totam tollit sui negationem, sed illam tantum ejus partem, quæ illo in loco erat ubi producebatur, dum verò aliis & aliis negationis lux partibus successivè applicatur, eas successivè tollit, emergentibus statim novis negationis partibus in partibus illis spatij, quas successivè relinquit, cum ubique esse debeat alterum ex contradictoriis, res scilicet, vel rei negatio.

VI. Non sunt propriè unquam simul res, & ejus negatio.

VII. Obj. saltem sequi rem simpliciter esse in rerum naturâ, & simpliciter non esse.

Resp. ut res simpliciter non sit in rerum naturâ, debet illius negationem esse ubique.

VIII. Necessarium est, ut ubique sit alterum ex contradictoriis.

IX. Ostenditur quomodo per ablationem solius ubicationis Leodienis Petrus completè dici nequeat non esse Leodij.

X. Res successivè vel modò vel sit successivè vel diversimodè partes suæ negationem.

Ratio est, quia ubique esse debet res, vel illum negatio.

Sicut Petrus esse Roma dicit duo, ita Petrum non esse Roma dicit similiter duo.

In negatione solius ubicationis clarissè ostenditur eam, productam ubicationem, non tolli ubique.

Cum negatio sit divisibilis, tolluntur variæ eius partes prout rei us applicatur.

Obj. ergo res simul est, & non est, cum existat simul cum sua negatione.

Resp. negando sequelam, ut enim res simpliciter non sit, debet nullibi, seu non omnino esse.

SECTIO X.

Reliqua ad Negationum & Privationum naturam spectantia.

I. Negationes opposito ferè modo se habent ad res quas tollunt.

Primum est Negationes opposito ferè modo se habere ad res quibus privant, seu quas impediunt, vel tollunt. Rei enim supernaturalis negatio est naturalis, rei finitæ negatio suo modo infinita, rei temporaneæ æterna, negatio rei indivisibilis divisibilis, rei demum impossibilis negatio est necessaria.

II. Formarum inter se repugnantium non repugnant negationes.

Secundum est formarum inter se pugnantium negationes non eo inter se modo opponi, quo opponuntur sibi invicem ipsæ formæ; color enim & frigus in summo naturaliter, amor & odium efficax supernaturaliter in eodem subjecto simul esse nequeunt, eorum tamen negationes, eo modo quo sunt, in eodem simul subjecto sunt naturaliter.

III. Eadem carentia formæ cum carentiâ diversarum unionis constituit negationem vel privationem.

Tertium est privationem strictè sumptam esse concretum, & consistere in carentiâ formæ & carentiâ unionis. Eadem ergo carentia formæ cum carentiâ diversarum unionis constituit negationem vel privationem. Sic negatio animæ rationalis & negatio unionis cum materiâ est privatio, eadem negatio animæ & negatio unionis ad Angelum, est negatio strictè sumpta. Sicut ergo materia prima cum formâ leonis constituit leonem, cum formâ ignis ignem, ita eadem carentia seu negatio formæ absolutæ cum negatione unionis ad subjectum aptum, Privationem constituit, cum negatione unionis ad subjectum non aptum, Negationem strictè sumptam. Licet inadæquatè & incompletè carentia solius formæ absolutæ dici privatio possit, vel Negatio respectu diversorum subjectorum.

IV. Privatio duobus modis sumitur, transcendentaliter, & prædicamentaliter.

Quartum est Privationem duobus modis sumi, transcendentaliter, & prædicamentaliter: Privatio transcendentaliter sumpta nihil aliud est quàm complexum illud ex negatione formæ & negatione unionis, respectu subjecti ex naturâ suâ apti ejusmodi unionem & formam recipere. Adde tamen ad rationem privationis sufficere si subjectum etiam supernaturaliter formæ illius capax sit, & simul capax effectus ejus formalis: unde negatio gratiæ, & negatio unionis illius cum animâ, vel Angelò, est privatio, negatio eadem gratiæ, & negatio unionis respectu lapidis est negatio: esto enim gratia in lapide divinitus collocari possit, lapis tamen effectum formalem gratiæ recipere non potest, nec denominari gratus.

Ad privationem sufficit subiecti capacitas respectu formæ.

V. Quid dicat Privatio prædicamentaliter sumpta.

Privatio prædicamentaliter sumpta præter duas illas negationes formæ & unionis, varias requirit circumstantias, ut existentiam subjecti, varias dispositiones, exigentiam etiam subjecti pro tempore aliquo determinato, ut catulus nono die visum exigit, ante quod tempus, esto non videat, cæcus tamen non est. Nonnunquam etiam conditiones aliquas morales includit, sic privatio gratiæ licet physicè semper sit privatio respectu animæ, quia anima subjectum semper est gratiæ, & effectus illius formalis physicè capax, in statu tamen puræ naturæ carentia gratiæ & unionis in animâ, vel Angelo non fuisset privatio, sed negatio moraliter, quod nimirum in eo statu, esto esset capacitas ad gratiam, nulla tamen fuisset eam habendi obligatio, nec ullo modo erat animæ debita. Privatio itaque prædicamentaliter sumpta, sive ea physica sit, sive moralis in negationem transire potest, & e contra, non sic privatio sumpta transcendentaliter, imò privationes transcendentaliter sumptæ suo modo erant ab æterno, & quæ semel sunt tales, sunt semper tales.

Privatio prædicamentaliter sumpta potest transire in negationem, & e contra.

VI. Quintum est in necessariis nunquam dari privationem prædicamentalem strictè sumptam, in his enim, positis omnibus ad formam requisitis, ponitur necessariò semper forma, sicque nunquam datur illius privatio. In liberis tamen datur, ibi namque positis omnibus requisitis, potest subjectum operari, & non operari, habere, & non habere formam.

VI. In necessariis nunquam datur privatio prædicamentalis strictè sumpta.

VII. Ad privationem vulgariter sumptam non requiritur ut plane omnia ponantur ad formam inductionem necessaria. De privatione transcendentaliter sumpta. Ad privationem ergo communi modo acceptam non est opus ut omnia omnino ponantur ad formæ inductionem requisita, sic enim nullus unquam esset cæcus, cum in cæco nunquam sint omnes dispositiones ad visum necessariae, sic enim poneretur visus, & cæcitas cessaret, nec tenebræ nocte in nostro essent hemisphærio, dum sol est apud antipodas, & multò minùs essent tenebræ in cavèa aliquâ subterraneâ obscurâ. Et hæc de privatione prædicamentaliter sumptâ, si enim privatio sumatur transcendentaliter, ubicumque est negatio formæ & negatio unionis respectu subjecti apti, est privatio, & si sumatur completè, pro complexo scilicet ex negatione formæ & negatione unionis, est ita essentialiter privatio, ut transire in negationem non possit.

VII. Ad privationem vulgariter sumptam non requiritur ut plane omnia ponantur ad formam inductionem necessaria.

VIII. Negationes quoad intentionem, & remissionem sequuntur naturam formarum quibus opponuntur. Sextum est privationes formarum quæ suscipiunt magis & minus, suas hac in parte formas imitari, & intendi aliquo modo ac remitti, ita ut quò forma est intensior, ut plus lucis in aère, eò privatio sit remissior, seu minùs tenebrarum, & e contra, quò minùs lucis, eò intensior ejus privatio, & plus tenebrarum. Formarum verò earum quæ nec intenduntur, nec remittuntur, quales sunt omnes substantiales, privationes magis & minùs non recipiunt, nec ullam omnino intensiorem habet negatio formæ equi, leonis, vel aquilæ.

De privatione transcendentaliter sumpta.

VIII. Negationes quoad intentionem, & remissionem sequuntur naturam formarum quibus opponuntur.

SECTIO XI.

An Privatio & forma immediatè opponantur: ubi an detur Negatio Negationis.

Quoad primum Respondetur, Privationem & formam immediatè inter se opponi. Ratio est, quia cæcitas est privatio visus, privatio autem visus est non visus, nihil autem magis immediatè opponitur alteri, quam esse & non esse opponantur inter se.

I. Privatio & forma immediatè opponuntur.

Dices, non cæcus opponitur privativè cæco. Respondetur ita esse, sed non cæcus, si sit circa idem subjectum in quo erat cæcitas, idem est ac videns. Urgebis, lapis non est cæcus, & tamen non videt, ergo non cæcus & videns non sunt idem. Distinguo consequens, non sunt idem in subjecto visus non capace, concedo consequentiam; in subjecto visus capace, nego. Hoc autem non arguit quidquam inter cæcitatè & visum mediare, ubicumque est cæcitas, sed solum visum duas habere negationes inadæquatè disparatas, ratione diversarum unionum, quibus tollitur in diversis subjectis, & complexum illud negationum quod respicit subjectum aptum, est Privatio, quod verò subjectum respicit visus incapax, seu non aptum, est mera Negatio.

II. Quomodo non cæcus opponatur cæco, & an non cæcus idem sit ac videns.

Lapis ergo dum non est cæcus, non habet negationem contradictoriam cæcitati, sed est non cæcus per negationem quasi contrariam cæcitati, seu per negationem disparatam. Est itaque lapis non cæcus per eandem negationem, per quam est non videns, secundum diversas formalitates in negatione illâ inclusas; in quantum enim negatio illa tollit, seu excludit visionem à lapide, lapis est non videns: in quantum verò eadem negatio connotat subjectum incapax visus, dicitur lapis non cæcus, cum cæcitas semper connotet in subjecto aptitudinem ad visionem.

III. Quia ratio lapis nec sit cæcus, nec videns.

nem, Quod si quis cum communi dicere malit privationem & formam, respectu subjecti formæ non capax, opponi inter se solum mediare, quia subjectum illud nec cæcum est nec videns, per me licet, rem tenemus, loquatur quisque ut lubet.

IV. Quoad secundum: dico contra P. Salas l. 2. d. 18. sect. 7. non dari Negationem Negationis, negationem, inquam, contradictoriam, non contrariam, aut disparatam, has enim certum est æque inter negationes dari, ac inter res positivas, cum non minus tenebræ non sint cæcitas, ac Petrus non sit Paulus. Ratio est, quia contradictoria sunt quæ maximè distant, sed quod maximè distat, à negatione est res positiva, ens scilicet & non ens, ergo. Confirmatur, negatio per formam positivam, destruitur, ut potè quæ cum ea ne quidem divinitus stare possit, quorum ergo alia fingitur negatio priori contradictoria? sanè si qua secundæ hujus negationis sit necessitas, ut opponatur primæ, erit & eadem tertie necessitas ut opponatur secundæ, & sic dabitur processus in infinitum, quod in per se subordinatis censetur ab omnibus inveniendis.

V. Dices: in Petro est privatio visus, seu cæcitas, sed in pariete non est hæc privatio, seu cæcitas, & tamè nec est in pariete visus, ergo in pariete est negatio, seu privatio privationis visus, seu cæcitas. Distinguo consequens, est in pariete negatio disparata, vel contraria cæcitas, concedo consequentiam: est in eo negatio cæcitas contradictoria, nego. Eit

ergo in pariete negatio contradictoria solius visus, disparata, vel ad summum contraria cæcitas, nihil enim contradictorium negationis præter formam positivam esse potest, quippè quæ sola maximè ab ea distat. Unde è contra rei etiam positivæ contradictorium nihil est præter negationem, sicq; nullæ duæ res positivæ sibi propriè sunt contradictoriæ, nec enim immediatè tollunt, nec maximè distant.

Urgebis, ubicunque non est forma, est negatio formæ, sed cæcitas non est in pariete, ergo in pariete esse debet negatio cæcitas. Respondetur, dictum illud ubicunque non est forma, est negatio formæ, intelligi de forma propriè dicta, seu de forma positiva, certum enim est, ubicunque non est aliqua negatio, non esse ibi negationem illius contradictoriam, sed solum contrariam, alteram scilicet ejusdem rei positivæ negationem, quæ impedit quominus alia illa negatio sit in hoc subjecto, cum una ad effectum exclusionis formæ positivæ sufficiat. Et eodem modo solvitur quod objici potest: nempe ubique esse debere alteram ex contradictoriis: dico enim ubicunque non est forma positiva, esse aliquam ejus negationem, & ubicunque nulla est rei alicujus positivæ negatio, est res ipsa positiva, non tamen intelligi hoc ita debet, quati ubicunque non est particularis aliqua negatio, illic esse statim debeat forma positiva opposita, sed ubique esse debere vel formam, vel aliquam ejus negationem.

VI. dictum illud, ubicunque non est forma, est negatio formæ, intelligi debet de forma propria, seu positivæ.

DISPUTATIO XIX.

De Distinctionibus in genere.

Tractatus de distinctionibus tractatus de universalibus necessariis præmittentibus.

Distinctio claritatem, confusio tenebras parit. Ad graves ergo & implexas illas, quæ crebrè in universalibus occurrunt, difficultates enodandas hunc de Distinctionibus tractatum præmittunt Dialectici, ut illius præsidio intellectus abstrusa illa, ac tenebris quibusdam involuta, quæque à sensibus remota, unius mentis obtutibus subjiciuntur, promptius & expeditius percipiat: ut, inquam, in re obscura certius, in incerta securius, in lubrica firmius figat pedem.

existentes, existebant entitates illæ ut duæ, existebant enim ut fundamentum & terminus hujus relationis, ergo leo & equus, Petrus & Paulus pro illo priori existebant ut duo, ergo ut distincti, ergo non distinguuntur per relationem. Unde cum Angelus pro illo priori entitates illas intuitivè inspicens, unam tamquam aliud quid ab altera videret, distinguuntur pro illo priori non fundamentaliter tantum, sed formaliter. Quod argumentum æque probat res istas non distingui per negationes.

Contrà: pro aliquo priori ad relationem illam Petrus & Paulus distinguuntur.

SECTIO PRIMA.

Virum Distinctio formaliter sita sit in negatione, an positivo.

I. sermo est de rebus positivis, negationes enim negationibus distinguuntur certum est.

DE rebus positivis est sermo, Negationes enim Negationibus, hoc est seipsis distinguuntur certum est, antè mundum quippè conditum negatio solis distinguebatur à negatione lunæ, nemine enim cogit ante negatio solis non erat negatio lunæ, sicut nec modo negatio Bucephali est negatio Anti-Christi. Negationes tamen dum inter se distinguuntur, non sibi invicem opponuntur contradictoriè, sed vel contrariè, vel disparatè, negationi enim solis non opponitur contradictoriè negatio lunæ, sed sol. Unde res positivæ poterunt inter se distinguuntur, licet non opponantur sibi contradictoriè. Circa res ergo positivas

Secunda, & maximè inter recentiores recepta opinio est, distinctionem omnem realem in negatione identitatis sitam esse. Distinctio itaque pro materiali extremum dicit quod distinguuntur, pro formali verò negationem, quæ, inquit, est ratio formalis per quam una res distinguitur ab alia: ita Suar d. 7. Met. l. 1. n. 2. Fonseca, & idem tenere videtur Arriaga d. 1. Met. l. 4. n. 94. & alij.

IV. 2. sent. distinctionem omnem realem statuit in negatione.

SECTIO II.

Res positivæ seipsis distinguuntur, non per negationes.

II. sent. docet res positivas distinguuntur per relationem predicamentalem.

Prima sententia est res duas positivas, purè solem & lunam, distinguuntur per relationem quandam predicamentalem, ad rei cuiusque existentiam emergentem, quam disquirantur vocant: ita Mairo. in l. d. 8. q. 2. Bassolis d. 2. q. 4. a. 2. §. 1. & alij.

Ita Gabriel in l. d. 2. Okam in 2. q. 2. P. Hurtado l. d. 6. Met. l. 5. §. 3. & alij, qui distinctionem esse rei cuiusque entitatem asserunt, non negationem, licet per negationem explicetur, negatio enim hæc rem in suo esse constitutam supponit, & consequitur, quæ proinde per negationem illam distinguuntur, non potest, ut sect. præced. n. 3. diximus de relatione illa disquirantur.

I. Distinctio in rebus positivis nihil aliud est nisi earum entitas.

II. Ratio est, res enim positivæ distinguuntur per suas differentias, hæc autem sunt quid positivum.

Omissis verò rationibus P. Hurtado, quarum pleræque cum nostris principiis stare vix possunt. Probatur I. Differentia rei positivæ ut differentia